

שמאל - ימין - שמאל!

עומדים ליד מיטתו של סבא, רועדים מגודל המעמד, מרגישים את עצמת הרגע.
עוד מעט נפרדים ממנו...

סבא מתאמץ, מתחזק ויושב על המיטה, לוחש בכאב ומספר על הדרך שעבר ואיך מתה עליו סבתא רחל בדרך.

קודם גם השביע את אבא שיקבור אותו בקבורת אבותיו בחברון ואמר שאנו כילדיו ממש...

ועכשיו... אבא מקרב אותנו אל סבא, המנשק ומחבק אותנו... ואחר משתחוה כלפי סבא בכבוד.

כאב בליבי: מה עבר עליהם... שנים של ריחוק וגעגוע. מי היה מאמין שעוד יפגשו ואפילו יראה אותנו!

מעמד קשה אבל נורא הוד.

אבא מקרב אותי, אפרים, ואת אחי הבכור מנשה, לבקשת סבא, אל בין ברכיו.

מכוון אותי ליד שמאל של סבא ואת מנשה לצד ימין. אבל...

סבא משכל ידיו!

מברך אותנו ברכה עצומה.

אנו מרגישים שאבא אינו מרוצה. בטח חושב שזה קרה כי סבא אינו רואה. אפילו מנסה לכוון את ידיו של סבא.

זה לא הולך!! סבא לא רק שיודע מי עומד איפה, אלא ממש מתכוון לכך. בסוף מתברר שהוא רואה טוב מכולם.

מה רואה יעקב בעיני רוחו?

"וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת יָמִינוֹ וַיִּנְשֵׂת עַל רֵאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הִצְעִיר וְאֶת שְׂמֹאלוֹ עַל רֵאשׁ מְנַשֶּׁה שֶׁכָּל אֶת יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר" (בראשית מ"ח י"ד)

האם העובדה שמנשה הבכור היא הסיבה לשיכול הידיים?? אולי הפוך?!

מחדד הנצי"ב עוד את השאלה: "באמת לא היה לו, ליעקב לשכל את ידיו אלא להפוך את מעמד הבנים!" פשוט להחליף את מקומם וזהו.

משיב הנצי"ב, "אפרים קודם למנשה בעניינים הרוחניים, מה שלמעלה מהליכות עולם הטבע... שם היה מנשה קודם וגדול מאפרים... והנה היד משמשת את הראש והדעת, והרגל משמשת הליכות הגוף לפי טבעו, מש"ה רצה יעקב אשר מנשה יעמוד לרגלו הימנית, ושכל את ידיו להיות אפרים אך לידו הימנית... וזהו שפי' הכתוב הטעם, כי מנשה הבכור:"

מנשה קיבל בכורה בתחום המעשי (רגל ימין) ואפרים - ברוחני (יד ימין).

ומאז ועד עולם:

"וַיְבָרְכֵם בַּיּוֹם הַהוּא לְאִמּוֹר בְּךָ יִבָּרַךְ יִשְׂרָאֵל לְאִמֹר יִשְׁמַךְ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכַמְנַשֶּׁה" *הרי מתבקש שנברך כמו ה"מקור" - ראובן ושמעון ולא כ"העתק", אפרים ומנשה, אבל הנה למדנו מיעקב אבינו, אבא של כולנו שיעור חשוב:

ראו את ברכת ילדיכם, אינם צריכים להיות או-או. אלא ממש גם וגם. איש כברכתו. כך יתקיים העולם בגשמיות וברוחניות מכוחה של אותה ראייה עמוקה.

נסו זאת בבית, בליל שבת הקרוב.

באותו רגע ידיו של יעקב אבינו יחפפו את ידיכם שלכם בברכת הבנים והבנות.

• ראיתי את הרעיון בדף פרשת שבוע לפני מספר שנים, איני זוכרת בשם מי. דברים מתוקים ויקרים. תודה לכותבם.

הרבנית רות בנימין

מרצה ויועצת בתחום המשפחה וחברת בוחרים במשפחה

"בוחרים במשפחה" - ארגון חברתי ששם לו למטרה לחזק ולקדם את ערכי המשפחה בחברה ובמדינה, מול מגמות הפירוק של התא המשפחתי בארץ ובעולם

